

Mikrostruktury społeczne i struktury pośrednie II - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Mikrostruktury społeczne i struktury pośrednie II
Kod przedmiotu	14.2-WP-SOCP-MIK2-W_pNadGen2F4J4
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr Magdalena Pokrzyńska - dr Izabela Kaźmierczak-Kałużna

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studenta z wybranymi klasycznymi teoriami z zakresu mikrosocjologii oraz struktur pośrednich, a także działaniami podstawowych elementów struktury społecznej takich, jak małe grupy społeczne, więzi społeczne, role społeczne i ich rodzaje, a także struktur pośrednich. Wskazanie na praktyczne zastosowanie koncepcji mikrostruktur i mezostruktur w interpretacji podstawowych procesów społecznych.

Wymagania wstępne

Warunkiem koniecznym jest zaliczenie z przedmiotów: Wstęp do socjologii, Psychologia społeczna oraz Mikrostruktury społeczne i struktury społeczne.

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny wykładu:

1. Zbiorowości terytorialne jako przedmiot zainteresowań socjologii; koncepcje i ujęcia teoretyczne.
2. Wieś jako typ struktury pośredniej (od ujęcia modelowego wsi tradycyjnej do historycznych cech i przemian wsi polskiej).
3. Miasto jako typ struktury pośredniej (dychotomia wieś-miasto, urbanizm, urbanizacja, miasto socjalistyczne jako szczególna postać struktury pośredniej).
4. Region typ struktury pośredniej, regionalizm, regionalizacja, ojczyzna regionalna.
5. Rozwój lokalny i regionalny.
6. Porządek makrospołeczny a ład lokalny – ujęcia teoretyczne i przykłady historyczne (przemiany struktur lokalnych w Polsce na przestrzeni dziejów w kontekście procesów makrostrukturalnych).
7. Strukturalne konsekwencje migracji w kontekście przemian małych grup i społeczności lokalnych.
8. Specyfika mikro- i mezostruktur w zachodniej Polsce.

Zakres tematyczny ćwiczeń

1. Funkcjonowanie grup odniesienia w społeczności lokalnej.
2. Funkcjonowanie społeczności lokalnej we współczesnych realiach społecznych, ekonomicznych i kulturowych – analiza danych zastanych.
3. Rodzina, a społeczność lokalna – podobieństwa i różnice w realizowanych funkcjach.
4. Mieszkaniec wsi i mieszkaniec miasta – zarys cech charakterystycznych postaci.
5. Wymiary tożsamości społecznej.
6. Kapitał społeczny a funkcjonowanie społeczności lokalnej.
7. Problemy lokalne – kontekst teoretyczny i strukturalny.

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy.

Treści dotyczące ćwiczeń, ujęte we wskazanych punktach realizowane są za pomocą pracy z książką oraz danymi zastanymi. Preferowana jest praca w grupach, gdzie efektem

końcowym jest dyskusja nad prezentowanymi problemami. W ramach ćwiczeń przewidziana jest również indywidualna praca studenta związana z realizacją projektu badawczego poświęconego wybranemu problemowi występującemu w małych grupach i strukturach pośrednich.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student poprzez zapoznanie się z ważniejszymi ujęciami teoretycznymi współczesnej socjologii uzyskuje świadomość istnienia koncepcji teoretycznych na gruncie tej dyscypliny oraz posiada podstawową wiedzę o strukturach, wybranych instytucjach społecznych i ich wzajemnych relacjach.	K_W05	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium - projekt - prezentacja projektu	- Wykład - Ćwiczenia
Student posiada podstawową wiedzę na temat funkcjonowania instytucji społecznych na poziomie lokalnym i regionalnym oraz zna społeczno-kulturowe konsekwencje integracji europejskiej zaznaczające się na poziomie życia lokalnego.	K_W06	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium - projekt - prezentacja projektu podczas zajęć	- Wykład - Ćwiczenia
Student jest świadomy zróżnicowania społecznego w ramach małych struktur społecznych oraz struktur pośredniczących. Potrafi wskazać czynniki warunkujące owe zróżnicowania, a także określić jego przyczyny i skutki oraz ich wpływ na specyfikę funkcjonowania jednostek w różnych typach zbiorowości społecznych.	K_W07	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium - projekt - prezentacja projektu podczas zajęć	- Wykład - Ćwiczenia
Student rozumie społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne, a także potrafi wskazać ich wpływ na życie jednostek oraz ich funkcjonowanie w ramach małych i pośrednich struktur społecznych.	K_W10	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium - projekt - prezentacja projektu podczas zajęć	- Wykład - Ćwiczenia
Student potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach wykorzystując wiedzę zawartą w omawianych koncepcjach socjologicznych oraz opracowaniach.	K_U07	- aktywność w trakcie zajęć - aktywność podczas wykonywania prac zespołowych	Ćwiczenia
Student, realizując problematykę związaną z przedmiotem na ćwiczeniach, zobowiązany jest do wykazania się umiejętnością współpracy w ramach grupy oraz skutecznym rozwiązywaniem powierzonych zadań. Wymaga to umiejętności komunikacyjnych, organizacji pracy i unikania konfliktów.	K_K01	- aktywność w trakcie zajęć - aktywność podczas wykonywania prac zespołowych	Ćwiczenia
Student potrafi wyszukiwać, gromadzić i syntetyzować informacje na temat zjawisk społecznych w ramach realizowania zadań grupowych, posiada umiejętność analizowania i interpretowania danych zastanych.	K_K03	- aktywność w trakcie zajęć - aktywność w ramach wykonywanych prac zespołowych	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie wykładów.

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi
Zaliczenie na ocenę.	Tak
Egzamin pisemny.	W formie pytań zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.
Zakres materiału dotyczący egzaminu.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład + ćwiczenia).
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu.	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi
Zaliczenie na ocenę.	Tak
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.
Zakres materiału obejmującego kolokwium.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.
Przygotowanie projektu w formie pisemnej i prezentacja podczas zajęć.	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.
Aktywność podczas zajęć.	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.
Aktywność w ramach wykonywania prac zespołowych.	Współpraca w ramach zadań realizowanych podczas zajęć a także w ramach prac przygotowujących poza zajęciami.
Zasady uzyskania oceny końcowej z ćwiczeń.	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%), przygotowanego projektu badawczego (25%) i aktywności na zajęciach (25%).*

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	UWAGI:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny.	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0).
Zasady uzyskania oceny końcowej.	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu.

Literatura podstawowa

1. Szmatka J., Małe struktury społeczne, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 1989.
2. Merton R. K., Teoria socjologiczna i struktura społeczna, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 1982.
3. Olster C. K., Grupy, Wydawnictwo „Zysk i S-Ka”, Poznań 2002.
4. Machaj I. (red.), Małe struktury społeczne, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1998.
5. Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Wydawnictwo TN KUL, Lublin 1994.
6. Turowski J., Socjologia. Małe struktury społeczne, Wydawnictwo TN KUL, Lublin 1993.
7. Bukraba-Rylska I., Socjologia wsi polskiej, Wydawca WN PWN, Warszawa 2008.
8. Simmel G., Socjologia, rozdz. IV Mentalność mieszkańców wielkich miast, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 1975.
9. Sztumski J., Problem społeczny jako przedmiot badań socjologii, „Studia Socjologiczne”, nr 3/1977.
10. Jałowiecki B., Współczesne problemy rozwoju regionalnego, Wydawnictwo UW, Warszawa 1995.
11. Jałowiecki B., Majer A., Szczepański M. S. (red.), Przemiany miasta. Wokół socjologii Aleksandra Wallisa, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa. 2005
12. Kawczyńska-Butrym Z., Migracje. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2009.
13. Mach Z., Niechciane miasta, Wydawnictwo „Universitas”, Kraków 1998.
14. Machaj I., Podmiotowość społeczna. Orientacje badawcze, [w:] „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, Lublin-Polonia, sectio I, vol. XVI/XVII, 1, R. 1991/1992.
15. Machaj I., Strukturalne uwarunkowania podmiotowego rozwoju zbiorowości lokalnych, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1994.
16. Machaj I., Społeczno-kulturowe konteksty tożsamości mieszkańców wschodniego i zachodniego pogranicza Polski, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2005
17. Malikowski M., Solecki S. (red.), Społeczeństwo i przestrzeń zurbanizowana, Wydawnictwo Wyższej szkoły Pedagogicznej, Rzeszów 1999.
18. Niedźwiedzki D., Odzyskiwanie miasta: władza i tożsamość społeczna, Wydawnictwo „Universitas”, Kraków 2000.
19. Sagan I., Miasto - scena konfliktów i współpracy: rozwój miasta w świetle koncepcji reżimu miejskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2000.
20. Starosta P., Poza metropolią. Wiejskie i małomiasteczkowe zbiorowości lokalne a wzory porządku makrospołecznego, Wydawnictwo UŁ, Łódź 1995.
21. Starosta P. (red.), Zbiorowości terytorialne i więzy krwi, Wydawnictwo UŁ, Łódź 1995.
22. Styk J., Chłopi i wieś polska w perspektywie socjologicznej i historycznej, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1999.
23. Szyfer A., Ludzie pogranicza. Kulturowe uwarunkowania osobowości, Wydawnictwo WSNHiD, Poznań 2005.
24. Turowski J., Socjologia wsi i rolnictwa. Metody i wyniki badań, Wydawnictwo „Norbertinum”, Lublin 1992.

Literatura uzupełniająca

1. Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004
2. Wasilewski J. (red.), Współczesne społeczeństwo polskie. Dynamika zmian, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa a 2006.

Uwagi

